

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان بهمان

دانشکده پرستاری و مامایی

فرم طرح درس پایه

مشخصات درس و مدرس

- عنوان درس : مدیریت و رهبری در آموزش پرستاری
- نام و نام خانوادگی مدرس: دکتر امیر صادقی
- نام و نام خانوادگی مسئول درس: دکتر امیر صادقی
- نام و نام خانوادگی مدیر گروه: دکتر امیر صادقی
- نوع و میزان واحد به تفکیک: ■ نظری ۲ واحد ، □ عملی واحد
- رشته و مقطع تحصیلی دانشجو: دکتری تخصصی پرستاری
- زمان درس: نیمسال اول هرسال تحصیلی
- مکان آموزش : دانشکده پرستاری و مامایی

شرح مختصر درس:

در این درس دانشجویان مقطع دکتری تخصصی پرستاری با نظریه های رهبری و مدیریت آموزشی و کاربرد آنها در سازمانهای آموزشی و چالشهای پیش روی این سازمانها آشنا میشوند.

هدف کلی:

آشنایی فراگیران با نظریه های رهبری و مدیریت آموزشی در سازمانهای آموزشی

جدول زمانبندی ارائه درس نظریه های نوین مدیریت و رهبری در پرستاری

ردیف	تاریخ	هدف اختصاصی (عنوان درس)	اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
۱		تاریخچه مدیریت آموزشی و کاربرد نظریه های مدیریت در سازمانهای آموزشی	۱. تاریخچه مدیریت آموزشی را از نظر تقدم زمانی شرح دهند. ۲. اصول نظریه مدیریت علمی را توضیح دهند. ۳. اصول نظریه روابط انسانی را شرح دهند. ۴. نظریه دیوانسالاری وبر را توضیح دهند. ۵. کاربرد نظریه های فوق در سازمان آموزشی را با ذکر مصداق توضیح دهند. ۶. نظریه های علمی، روابط انسانی و دیوانسالاری را با یکدیگر مقایسه نمایند.	شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی اداراک شناختی (تجزیه و تحلیل) شناختی(ارزشیابی)	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی
۲		سازمانهای آموزشی بعنوان سیستم اجتماعی	۱. رویکرد سیستمی (نظام مند) را در سازمانهای آموزشی شرح دهند. ۲. سازمان آموزشی را بعنوان یک سیستم بسته تحلیل کنند. ۳. سازمان آموزشی را بعنوان یک سیستم باز تحلیل کنند. ۴. ویژگی خرده سیستمهای چهارگانه یک سیستم آموزشی باز را با یکدیگر مقایسه نمایند. ۵. سازمان آموزشی را بعنوان یک سیستم اجتماعی تحلیل نمایند.	شناختی(ادراک) شناختی(تجزیه و تحلیل) شناختی(تجزیه و تحلیل) شناختی(ارزشیابی) شناختی (تجزیه و تحلیل)	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی
۳		ویژگیهای سازمان آموزشی	۱. نقش اهداف آموزشی و استمرار آنها را در تحقق اهداف یک سازمان آموزشی را شرح دهند. ۲. جایگاه سازمان آموزشی بعنوان یک نهاد اجتماعی را در جامعه تفسیر نمایند. ۳. ویژگیهای محیطی یک سازمان آموزشی را توضیح دهند. ۴. حیطه نظارت در یک سازمان آموزش عالی را تحلیل کنند.	شناختی(ادراک) شناختی(ارزشیابی) شناختی(ادراک) شناختی(ارزشیابی)	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی

ردیف	تاریخ	هدف اختصاصی (عنوان درس)	اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
			<p>۵. ارزشیابی پیشرفت تحصیلی و خصوصیات آن در سازمانهای آموزشی را توضیح دهند.</p> <p>۶. کاربرد مشابه سازی در سازمانهای آموزشی با ذکر مصداق توضیح دهند.</p> <p>۷. انعطاف پذیری، پویایی و تنوع خدمات آموزشی در یک سازمان آموزشی را شرح دهند</p>	<p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی (تجزیه و تحلیل)</p> <p>شناختی (ادراک)</p>				
۴		قلمرو و وظایف مدیریت آموزشی	<p>۱. اهم وظایف مدیران آموزشی را توضیح دهند.</p> <p>۲. شاخصهای کلیدی عملکرد مدیران آموزشی را شرح دهند.</p> <p>۳. دیدگاه پارسونز در خصوص وظایف مدیران آموزشی را تحلیل کنند.</p> <p>۴. ویژگیهای شش گانه وظایف مدیران آموزشی را توضیح داده و با هم مقایسه کنند.</p>	<p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(ارزشیابی)</p> <p>شناختی (ارزشیابی)</p>	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی
۵		اهداف سازمان آموزشی و عوامل موثر بر طراحی نظام آموزشی	<p>۱. اهداف سازمان آموزشی را دسته بندی نمایند.</p> <p>۲. ویژگیهای اهداف هفت گانه سازمانهای آموزشی را توضیح دهند.</p> <p>۳. نقش مدیران آموزشی در تحقق اهداف سازمانی را تحلیل کنند.</p> <p>۴. عوامل موثر بر طراحی یک نظام آموزشی را شرح دهند.</p> <p>۵. رسالت و دورنمای یک نظام آموزشی را توضیح دهند.</p> <p>۶. نقش منابع سازمانی در طراحی نظام آموزشی را شرح دهند.</p>	<p>شناختی(ترکیب)</p> <p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(ارزشیابی)</p> <p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(ادراک)</p>	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی
۶		نظریه های مدیریت آموزشی (۱)	<p>۱. نظریه های مدیریت آموزشی را طبقه بندی نمایند.</p> <p>۲. ویژگیهای نظریه های رسمی مدیریت آموزشی را توضیح دهند.</p> <p>۳. کاربرد نظریه های دیوانسالاری(بورکراتیک) را در سازمانهای</p>	<p>شناختی(ترکیب)</p> <p>شناختی(ادراک)</p>	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی

ردیف	تاریخ	هدف اختصاصی (عنوان درس)	اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
			آموزشی با ذکر مصداق شرح دهند. ۴. نظریه های رسمی مدیریت آموزشی را با یکدیگر مقایسه نمایند.	شناختی(ارزشیابی) شناختی(تجزیه و تحلیل)	گروهی			
۷		نظریه های مدیریت آموزشی (۲)	۱. ویژگیهای نظریه همکارانه (کالگیال) را شرح دهند. ۲. ساختار، محیط و سبک های رهبری در مدل همکارانه را تحلیل نمایند. ۳. مدیریت سازمان آموزشی براساس مدل همکارانه را توضیح دهند. ۴. انتخاب مدیران آموزشی براساس مدل همکارانه را شرح دهند.	شناختی(ادراک) شناختی(ارزشیابی) شناختی(ادراک) شناختی(ادراک)	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی
۸		نظریه های مدیریت آموزشی (۳)	۱. ویژگیهای نظریه سیاسی را توضیح دهند ۲. ساختار، محیط و سبکهای رهبری در مدل سیاسی را تحلیل نمایند. ۳. مدیریت سازمان آموزشی براساس مدل همکارانه را توضیح دهند. ۴. انتخاب مدیران آموزشی براساس مدل سیاسی را شرح دهند.	شناختی(ادراک) شناختی(ارزشیابی) شناختی(ادراک) شناختی(ادراک)	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی
۹		مقدمه ای بر رهبری آموزشی	۱. رهبری آموزشی را تعریف نمایند. ۲. روشهای مفهوم سازی در رهبری آموزشی را شرح دهند. ۳. رویکردهای رهبری را براساس قدمت زمانی طبقه بندی نمایند. ۴. مدیریت و رهبری آموزشی را با یکدیگر مقایسه نمایند.	شناختی(آگاهی) شناختی(ادراک) شناختی(ترکیب) شناختی(تجزیه و تحلیل)	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی
۱۰		سبکهای رهبری (۱)	۱. ویژگیهای نظریه های رفتاری رهبری را شرح دهند. ۲. نظریه موقعیتی رهبری را شرح دهند.	شناختی(ادراک) شناختی(ادراک)	سخنرانی، پرسش و	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر،	تشریحی

ردیف	تاریخ	هدف اختصاصی (عنوان درس)	اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
			<p>۳. ارتباط متغیرهای رهبر، پیرو و موقعیت را تحلیل کنند.</p> <p>۴. کاربرد نظریه رهبری موقعیتی را در سازمانهای آموزشی توضیح دهند.</p> <p>۵. ویژگیهای نظریه رهبری تحولگرا را شرح دهند.</p> <p>۶. ابعاد سبک رهبری تبادلی را توضیح دهند.</p> <p>۷. تاثیر ترکیب سبک رهبری تحولگرا و تبادلی در تحقق اهداف سازمانهای آموزشی را تحلیل کنند.</p>	<p>شناختی(ارزشیابی)</p> <p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(ارزشیابی)</p>	<p>پاسخ،</p> <p>بحث</p> <p>گروهی</p>		<p>ویدئو</p> <p>پروژکتور</p>	
۱۱		سبکهای رهبری(۲)	<p>۱. سبک رهبری تبادل رهبر- عضو را شرح دهند.</p> <p>۲. مراحل شکل گیری روابط در سبک رهبری تبادل رهبر- عضو را توضیح دهند.</p> <p>۳. کاربرد سبک رهبری تبادل رهبر- عضو را در سازمانهای آموزشی توضیح دهند.</p> <p>۴. ویژگیهای سبک رهبری خدمتگزار را شرح دهند.</p> <p>۵. کاربرد سبک رهبری خدمتگزار در سازمانها آموزشی را توضیح دهند.</p> <p>۶. تشابهات و تفاوتهای سبک رهبری خدمتگزار با سبک رهبری تحولگرا را با یکدیگر مقایسه نمایند.</p>	<p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(تجزیه و تحلیل)</p>	<p>سخنرانی،</p> <p>پرسش و</p> <p>پاسخ،</p> <p>بحث</p> <p>گروهی</p>	۲ ساعت	<p>وایت برد،</p> <p>کامپیوتر،</p> <p>ویدئو</p> <p>پروژکتور</p>	تشریحی
۱۲		نظریه های انگیزش	<p>۱. دسته بندی نظریه های انگیزش را براساس تقدم زمانی توضیح دهند.</p> <p>۲. نظریه های محتوایی انگیزش را تحلیل کنند.</p> <p>۳. نظریه های فرایندی انگیزش را تحلیل کنند.</p> <p>۴. نظریه های محتوایی و فرایندی انگیزش را با هم مقایسه کنند.</p> <p>۵. کاربرد نظریه های انگیزش را در سازمانهای آموزشی با ذکر</p>	<p>شناختی(ادراک)</p> <p>شناختی(ارزشیابی)</p> <p>شناختی(ارزشیابی)</p> <p>شناختی(تجزیه و تحلیل)</p>	<p>سخنرانی،</p> <p>پرسش و</p> <p>پاسخ،</p> <p>بحث</p> <p>گروهی</p>	۲ ساعت	<p>وایت برد،</p> <p>کامپیوتر،</p> <p>ویدئو</p> <p>پروژکتور</p>	تشریحی

ردیف	تاریخ	هدف اختصاصی (عنوان درس)	اهداف رفتاری	حیطه یادگیری	روش تدریس	مدت زمان	وسایل کمک آموزشی	روش ارزشیابی
			مصادق شرح دهند.	شناختی(ارزشیابی)				
۱۳		مدیریت و رهبری تغییر در آموزش	<ol style="list-style-type: none"> ۱. ضرورت تغییر در سازمانهای آموزشی را توضیح دهند. ۲. مراحل مدل میدان نیروی کورت لوین را شرح دهند. ۳. کاربرد مدل میدان نیرو کورت لوین در سازمانهای آموزشی را با ذکر مصادق شرح دهند. ۴. مراحل نظریه تغییر کاتر را توضیح دهند. ۵. کاربرد نظریه تغییر کاتر در سازمانهای آموزشی را با ذکر مصادق شرح دهند. 	شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی(ارزشیابی) شناختی(ادراک) شناختی(ارزشیابی)	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی
۱۴		نظارت، کنترل و بهره وری در سازمانهای آموزشی	<ol style="list-style-type: none"> ۱. تفاوت نظارت و کنترل را شرح دهند. ۲. مراحل کنترل در سازمانهای آموزشی را توضیح دهند. ۳. بهره وری در سازمانهای آموزشی را شرح دهند. ۴. عوامل موثر بر بهره وری در سازمانهای آموزشی را دسته بندی نمایند. 	شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی(ترکیب)	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی
۱۵		اعتبار بخشی در سازمانهای آموزشی	<ol style="list-style-type: none"> ۱. اعتبار بخشی را توضیح دهند. ۲. ارزیابی درونی و بیرونی را شرح دهند. ۳. ضرورت استاندارد سازی خدمات آموزشی را توضیح دهند. ۴. مراحل اعتبار بخشی سازمانهای آموزشی را شرح دهند. ۵. تاثیر اعتبار بخشی بر بین المللی سازی آموزش عالی را تحلیل نمایند. 	شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی(ارزشیابی)	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی
۱۶		سازمان یادگیرنده، خلاقیت و نوآوری در سازمانهای آموزشی	<ol style="list-style-type: none"> ۱. مفهوم سازمان یادگیرنده را توضیح دهند. ۲. ویژگیهای سازمان یادگیرنده را شرح دهند ۳. نظریه سازمان یادگیرنده پیتس سنج را تحلیل کنند. ۴. دانشگاه را بعنوان یک سازمان یادگیرنده تحلیل کنند. 	شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی(ارزشیابی) شناختی(ارزشیابی)	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث	۲ ساعت	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پروژکتور	تشریحی

روش ارزشیابی	وسایل کمک آموزشی	مدت زمان	روش تدریس	حیطه یادگیری	اهداف رفتاری	هدف اختصاصی (عنوان درس)	تاریخ	مستند
			گروهی	شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی(ادراک) شناختی(ارزشیابی)	۵. خلاقیت را شرح دهند. ۶. نوآوری را توضیح دهند. ۷. تفاوت خلاقیت و نوآوری را توضیح دهند. ۸. شرایط مورد نیاز برای تبدیل موسسات آموزشی بعنوان سازمانها خلاق و نوآور را مورد تحلیل قرار دهند.			

شیوه نمره دهی:

میزان امتیاز از کل	ابزار ارزشیابی	تاریخ	نوع ارزشیابی
۱۵	حضور در کلاس و ثبت درصد مشارکت دانشجوی		حضور فعال
۲۵	ثبت درصد مشارکت دانشجوی		مشارکت در ارائه مباحث
۲۰	چک لیست ارزشیابی نقد مقاله و کنفرانس کلاسی		ارائه تکالیف (نقد مقاله و کنفرانس کلاسی)
۴۰	آزمون تشریحی و کوتاه پاسخ		امتحان پایان ترم به صورت امتحان کتبی
۱۰۰			مجموع

منابع:

الف - کتاب:

DuBrin, A. J. *Essentials of management* (7th ed.). Mason, OH: Thomson South-Western. Last edition

DuBrin, A. J. *Leadership research: Findings, practice, and skills* (5th ed.). Boston, MA: Houghton Mifflin Company. Last edition

Francesco, A. M., & Gold, B. A. *International organizational behavior: Text, cases, and exercises* (2nd ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall. Last edition

Hoy, W. K., & Miskel, C. G. *Educational Administration: Theory, research and practice* (9th ed.). Boston, MA: Mc Graw Hill Higher Education. Last edition

Lussier, R. *Human relations in organizations: Applications and skill building* (6th ed.). New York, NY: McGraw-Hill/Irwin. Last edition

Lunenburg, F. C., & Ornstein, A. C. *Educational Administration: Concept and practices* (6th ed.). Stanford, CT: Wadsworth Thomson Learning. Last edition

Northouse, P. G. *Leadership: Theory and practice* (6th ed.). Thousand Oaks, CA: Sage. Last edition

Sergiovanni, T. J. *The principalship: A reflective practice perspective*. Needham, MA: Allyn and Bacon. Last edition

هو، وین. ک و میسل، سیسیل. ج. مدیریت آموزشی: تئوری، تحقیق و عمل. چاپ هفتم. ترجمه دکتر میر محمد سید عباس زاده. انتشارات دانشگاه ارومیه، آخرین چاپ

بوش، تونی. تئوری های رهبری و مدیریت آموزشی. چاپ چهارم. ترجمه دکتر محمد حسنی و همکاران. انتشارات دانشگاه ارومیه، آخرین چاپ

بهرنگی، محمدرضا. مدیریت آموزشی و آموزشگاهی: کاربرد نظریه های مدیریت در برنامه ریزی و نظارت. انتشارات کمال تربیت. آخرین چاپ

شیرازی، علی. مدیریت آموزشی: تئوری، تحقیق و کاربرد. چاپ دوم. موسسه کتاب مهربان نشر. آخرین چاپ

علاقه بند، علی. مبانی نظری و اصول مدیریت آموزشی. ویراست ششم. انتشارات روان. آخرین چاپ

میر کمالی، سید محمد. رهبری و مدیریت آموزشی. ویرایش سوم. انتشارات یسپرون. آخرین چاپ

ب- ژورنال:

Educational Administration

Educational Administration Quarterly

Higher Education Quarterly

Research in Higher Education

Leadership Quarterly

International Review of Education

New Zealand Journal of Educational Studies

Perspectives on Medical Education

Educational Research for Policy and Practice

Educational Research Review

Asia Pacific Education Review

The Australian Educational Researcher

Instructional Science

Innovative Higher Education

Educational Assessment, Evaluation and Accountability

Journal of Educational Change

Journal of instructional development

Education

Educational Leadership

Educational Management Administration and Leadership

Educational Research